

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej**
Oznaczenie kwalifikacji: **Z.04**
Wersja arkusza: **SG**

Z.04-SG-23.06

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Rok 2023

CZĘŚĆ PISEMNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2012**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 10 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer PESEL*,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krerek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Które zmiany w narządach zmysłów następują u osób starszych wraz z wiekiem?

- A. Wyostrenie smaku i osłabienie wzroku.
- B. Osłabienie wzroku i wyostrenie węchu.
- C. Wyostrenie smaku i słuchu.
- D. Osłabienie smaku i węchu.

Zadanie 2.

63-letnia pacjentka, przebywająca na oddziale ortopedycznym po zabiegu amputacji kończyny dolnej, obawia się utraty samodzielności, jest drażliwa, przygnębiona i odmawia współpracy w rehabilitacji. Jaki nastrój występuje u pacjentki?

- A. Podwyższony.
- B. Wyrównany.
- C. Obniżony.
- D. Labilny.

Zadanie 3.

Na które powikłanie jest szczególnie narażony 70-letni pacjent, unieruchomiony w łóżku na oddziale ortopedycznym ze względu na złamanie miednicy?

- A. Zaleganie śluzu w drogach oddechowych.
- B. Zmniejszenie wydalania moczu.
- C. Zapalenie mięśnia sercowego.
- D. Biegunki, wymioty.

Zadanie 4.

Afazja powoduje u pacjenta zaburzenia w zakresie

- A. zapamiętywania.
- B. komunikowania się.
- C. funkcjonowania zmysłu słuchu.
- D. funkcjonowania zmysłu równowagi.

Zadanie 5.

Podopieczna przestała udzielać się towarzysko, rzadko odwiedza ją rodzina. Jest smutna, większość czasu spędza, wyglądając przez okno. Ostatnio przestała otwierać drzwi, zastawia je na noc krzesłem, obawia się napadu. Które potrzeby należy w pierwszej kolejności zaspokoić u podopiecznej?

- A. Bezpieczeństwa i przynależności.
- B. Bezpieczeństwa i samorealizacji.
- C. Uznania i przynależności.
- D. Uznania i samorealizacji.

Zadanie 6.

W celu określenia ryzyka wystąpienia odleżyn u podopiecznego należy wykorzystać skalę

- A. Glasgow lub Douglas.
- B. Barthel lub Glasgow.
- C. Norton lub Douglas.
- D. Barthel lub Norton.

Zadanie 7.

W celu monitorowania samodzielności podopiecznego w zakresie wykonywania złożonych czynności życia codziennego należy posłużyć się skalą

- A. Torrance'a.
- B. Lawtona.
- C. Tinetti.
- D. Katza.

Zadanie 8.

Do potrzeb fizjologicznych (biologicznych) zgodnie z piramidą Masłowa należą potrzeby:

- A. bezpieczeństwa, pożywienia, oddychania, miłości.
- B. pożywienia, samorealizacji, szacunku, estetyczne.
- C. picia, bezpieczeństwa, zatrudnienia, przyjaźni.
- D. seksualne, snu, wydalania, oddychania.

Zadanie 9.

Podczas przyjęcia pacjentki do szpitala jej wskaźnik BMI wynosił 28. Jego wartość informuje, że u kobiety występuje

- A. wychudzenie organizmu.
- B. prawidłowa masa ciała.
- C. nadwaga.
- D. otyłość.

Zadanie 10.

Podopieczny zgłasza dolegliwości bólowe i mrowienie stopy, która została amputowana miesiąc wcześniej. Który rodzaj dolegliwości występuje u podopiecznego?

- A. Niewydolność żylna.
- B. Stopa cukrzycowa.
- C. Zakrzepica żylna.
- D. Bóle fantomowe.

Zadanie 11.

U podopiecznego, który kilkakrotnie w nocy oddaje mocz, występuje

- A. nykturia.
- B. oliguria.
- C. dyzuria.
- D. anuria.

Zadanie 12.

U pacjentki stwierdzono chorobę nadciśnieniową. W tej sytuacji opiekun medyczny powinien poinformować pacjentkę, aby w swojej diecie ograniczyła stosowanie

- A. pieprzu.
- B. bazylii.
- C. cukru.
- D. soli.

Zadanie 13.

Płukanie włosów roztworem wody z octem spirytusowym u pacjentów po zdjęciu czepca przeciwwszawicznego i umyciu głowy, należy zastosować w celu

- A. ułatwienia usunięcia płynu przeciwwszawicznego.
- B. ułatwienia usunięcia jaj pasożytów.
- C. odtłuszczenia włosów.
- D. nawilżenia włosów.

Zadanie 14.

Wskazaniem do ułożenia w pozycji wysokiej unieruchomionej w łóżku pacjentki jest

- A. zakrzepica żył kończyn dolnych.
- B. występowanie wzdęć brzucha.
- C. duszność spoczynkowa.
- D. występowanie omdleń.

Zadanie 15.

Która skala jest przeznaczona do oceny stopnia samodzielności pacjenta w zakresie utrzymania higieny osobistej?

- A. Bradena.
- B. Barthel.
- C. Norton.
- D. VAS.

Zadanie 16.

W opiece nad pacjentem z biegunką należy uwzględnić między innymi

- A. wykonywanie pacjentowi masażu brzucha w kierunku przeciwnym do przebiegu jelita grubego i ograniczenie podaży płynów.
- B. wykonywanie pacjentowi masażu brzucha w kierunku zgodnym z przebiegiem jelita grubego i zwiększenie podaży płynów.
- C. monitorowanie ilości i jakości wypróżnień oraz zachęcanie pacjenta do zwiększenia ilości wypijanych płynów.
- D. monitorowanie ilości i jakości wypróżnień oraz zachęcanie pacjenta do zmniejszenia ilości wypijanych płynów.

Zadanie 17.

Podczas wykonywania toalety całego ciała w łóżku, wodę w misce należy zmienić zawsze, gdy jest ona brudna, chłodna i zawiera dużo mydlin oraz bezpośrednio przed umyciem

- A. pośladków.
- B. brzucha.
- C. krocza.
- D. szyi.

Zadanie 18.

W celu uzyskania miarodajnego wyniku ciśnienia tętniczego krwi u pacjentki, która o godzinie 13:00 zjadła posiłek, pierwszy pomiar należy wykonać najwcześniej o godzinie

- A. 13:15
- B. 13:20
- C. 13:25
- D. 13:30

Zadanie 19.

Pacjentowi z zaburzeniami rytmu serca pomiar tętna należy wykonywać przez

- A. 15 sekund i pomnożyć wynik przez 3.
- B. 30 sekund i pomnożyć wynik przez 2.
- C. 60 sekund.
- D. 45 sekund.

Zadanie 20.

Pacjent w podeszłym wieku, który cierpi na zaburzenia równowagi i porusza się przy pomocy balkonika, kąpiel całego ciała powinien mieć wykonaną

- A. w wannie stacjonarnej wypełnionej wodą maksimum do $\frac{3}{4}$ jej wysokości.
- B. w wannie stacjonarnej wypełnionej wodą minimum do $\frac{3}{4}$ jej wysokości.
- C. na siedząco, w kabinie prysznicowej.
- D. na stojąco, w kabinie prysznicowej.

Zadanie 21.

Podopieczna oparzyła rękę wrzątkiem. Opiekun medyczny udzielając pierwszej pomocy, powinien

- A. założyć na miejsce oparzenia okład wysychający.
- B. schładzać miejsce oparzenia pod bieżącą zimną wodą.
- C. natłuścić miejsce oparzenia i założyć opatrunek ochronny.
- D. włożyć rękę do letniej wody i stopniowo podnosić jej temperaturę.

Zadanie 22.

W celu łagodzenia wzmożonego pragnienia i suchości w jamie ustnej pacjentowi z przewlekłą chorobą nerek, obrzękami i zaleceniem ograniczenia ilości przyjmowania płynów, należy uwzględnić między innymi częste przepłukiwanie jamy ustnej

- A. 5% roztworem wody utlenionej.
- B. 5% roztworem soli kuchennej.
- C. boraksem.
- D. wodą.

Zadanie 23.

W profilaktyce wystąpienia odparzeń opiekun medyczny bezpośrednio po umyciu ciała pacjentki powinien

- A. wymasować stykające się powierzchnie i fałdy skóry.
- B. posmarować oliwką miejsca narażone na odparzenia.
- C. osuszyć dokładnie stykające się powierzchnie i fałdy skóry.
- D. przetrzeć środkiem dezynfekcyjnym miejsca narażone na odparzenia.

Zadanie 24.

Opiekun medyczny wykonując toaletę całego ciała chorego w łóżku, bezpośrednio po umyciu pleców powinien umyć

- A. brzuch.
- B. pośladki.
- C. kończyny dolne.
- D. kończyny górne.

Zadanie 25.

Pędzlowanie jamy ustnej ciężko chorego, u którego występują pleśniawki, należy wykonać z zastosowaniem

- A. szpatulek, szczoteczki do zębów i zaleconego środka leczniczego.
- B. kwaczyków, szpatulek i zaleconego środka leczniczego.
- C. gazików, szczoteczki i pasty do zębów.
- D. gazików, kwaczyków i pasty do zębów.

Zadanie 26.

Do wykonania pacjentce mycia głowy w łóżku, oprócz wanienki pneumatycznej, wiadra, ciepłej wody, szczotki lub grzebienia, suszarki do włosów, fartucha i rękawiczek jednorazowych, należy przygotować:

- A. odżywkę, folię, duży ręcznik, dzbanek.
- B. szampon, mały ręcznik, dzbanek, waciki.
- C. szampon, folię, dwa ręczniki, dwa dzbanki.
- D. odżywkę, dwa ręczniki, dwa dzbanki, waciki.

Zadanie 27.

W której kolejności należy prawidłowo zdjąć i założyć chorej koszulę nocną podopiecznej z niedowładem prawej kończyny górnej?

- A. Zdejmowanie koszuli należy rozpocząć od kończyny prawej, a zakładanie od lewej.
- B. Zdejmowanie koszuli należy rozpocząć od kończyny lewej, a zakładanie od prawej.
- C. Należy rozpocząć zdejmowanie i zakładanie koszuli od kończyny prawej.
- D. Należy rozpocząć zdejmowanie i zakładanie koszuli od kończyny lewej.

Zadanie 28.

Opiekun medyczny wykonując zmianę worka stomijnego, powinien umyć skórę wokół stomii oraz

- A. delikatnie i dokładnie osuszyć ją.
- B. dokładnie zabezpieczyć ją maścią.
- C. delikatnie przetrzeć ją benzyną medyczną.
- D. dokładnie i delikatnie zwilżyć ją spirytusem.

Zadanie 29.

Od czego powinien rozpocząć opiekun medyczny wymianę cewnika zewnętrznego pacjentowi leżącemu w łóżku?

- A. Od osłonięcia łóżka pacjenta parawanem.
- B. Od pobrania moczu pacjenta na badanie ogólne.
- C. Od przygotowania zestawu do wykonania zabiegu.
- D. Od uzyskania zgody pacjenta na wykonanie zabiegu.

Zadanie 30.

Opiekun wykonał u podopiecznego okład wysychający (zimny). Okład ten należy utrzymać

- A. 2-3 godziny.
- B. 4-5 godzin.
- C. 6 godzin.
- D. 8 godzin.

Zadanie 31.

Przygotowując termofor do wykonania zabiegu przeciwzapalnego z zastosowaniem ciepła, należy wypełnić go do

- A. ½ objętości wodą o temperaturze 60°C, odpowietrzyć, sprawdzić szczelność zakręconego korka, osuszyć i umieścić w płóciennym pokrowcu.
- B. ½ objętości wodą o temperaturze 80°C, odpowietrzyć, sprawdzić szczelność zakręconego korka, osuszyć i umieścić w ceratowym pokrowcu.
- C. pełną wodą o temperaturze 60°C, odpowietrzyć, sprawdzić szczelność zakręconego korka, osuszyć i umieścić w ceratowym pokrowcu.
- D. pełną wodą o temperaturze 80°C, odpowietrzyć, sprawdzić szczelność zakręconego korka, osuszyć i umieścić w płóciennym pokrowcu.

Zadanie 32.

Pacjentowi unieruchomionemu w łóżku z wysokim ryzykiem wystąpienia odleżyn opiekun powinien wykonywać zmianę pozycji ciała w ciągu dnia w odstępach wynoszących co najmniej

- A. 4 godziny.
- B. 3 godziny.
- C. 2 godziny.
- D. 1 godzinę.

Zadanie 33.

Pacjent z powodu zaburzeń połykania po przebytym udarze mózgu jest karmiony przez zgłębnik żołądkowy. Do karmienia pacjenta należy przygotować zmiksowany pokarm w temperaturze

- A. 30°C
- B. 40°C
- C. 50°C
- D. 60°C

Zadanie 34.

Przytomną pacjentkę po zakończeniu karmienia przez zgłębnik założony do żołądka należy pozostawić na minimum

- A. 20 minut w pozycji wysokiej lub półwysokiej.
- B. 30 minut w pozycji wysokiej lub półwysokiej.
- C. 20 minut w pozycji bocznej lub neutralnej.
- D. 30 minut w pozycji bocznej lub neutralnej.

Zadanie 35.

W trakcie toalety wieczornej pacjentka z założonym zgłębnikiem do żołądka uskarża się na uczucie pełności w żołądku, nudności, duszność, wzdęcia. W tej sytuacji opiekun medyczny powinien

- A. kontynuować wykonywanie toalety, a po jej zakończeniu ułożyć pacjentkę w pozycji bezpiecznej.
- B. kontynuować wykonywanie toalety, a po jej zakończeniu powiadomić pielęgniarkę.
- C. przerwać wykonywanie toalety i natychmiast powiadomić o objawach pielęgniarkę.
- D. przerwać wykonywanie toalety i wypłukać jamę ustną pacjentce naparem z mięty.

Zadanie 36.

Materac zmiennościeniowy opiekun powinien zastosować u pacjentki

- A. z oparzeniem pośladków.
- B. z oparzeniami w fałdach brzusznych.
- C. z trudnościami w zmianie pozycji w łóżku.
- D. z trudnościami w wykonywaniu czynności higienicznych.

Zadanie 37.

W planie opieki nad niesamodzielnym, leżącym podopiecznym z rozpoznanym problemem zaparcć atonicznych, należy uwzględnić między innymi podaż produktów z diety

- A. ubogoresztkowej, niegazowane płyny do picia i obserwację wypróżnień.
- B. bogatoresztkowej, kompoty z suszonych śliwek do picia i obserwację wypróżnień.
- C. ubogoresztkowej, gazowane płyny do picia i podawanie basenu o stałych porach dnia.
- D. bogatoresztkowej, kompoty z czarnych jagód do picia i podawanie basenu o stałych porach dnia.

Zadanie 38.

Podopieczna po raz pierwszy będzie samodzielnie wykonywała pomiar ciśnienia tętniczego krwi. Opiekun medyczny omówił z podopieczną zasady obowiązujące podczas pomiaru i w ten sposób udzielił jej wsparcia

- A. wartościującego.
- B. emocjonalnego.
- C. informacyjnego.
- D. rzeczowego.

Zadanie 39.

Do którego worka opiekun medyczny powinien wyrzucić zużyte pieluchomajtki pacjenta z zakażeniem układu moczowego, przebywającego na oddziale wewnętrznym?

- A. Niebieskiego.
- B. Czerwonego.
- C. Czarnego.
- D. Żółtego.

Zadanie 40.

W zakładzie opiekuńczo-leczniczym miskę nerkową wielorazową, którą opiekun użył do wykonania pacjentowi pędzlowania jamy ustnej, po opróżnieniu z zawartości w pierwszej kolejności powinien

- A. zanurzyć w roztworze środka dezynfekcyjnego.
- B. zanurzyć w roztworze detergentu.
- C. umyć przy użyciu detergentu.
- D. umyć pod bieżącą wodą.